

Προσέγγιση

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΕΚΦΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΑΠΟΨΗΣ

ΤΕΥΧΟΣ 43/ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2013

ΔΙΑΤΙΘΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ:

- ◆ Φωτομάρα 32 Ν. Κόσμος Αθήνα.

Τηλ: 210-92382170/ 210-9220993

- ◆ Κάπτεν Ρέμπτελου 1 κ' Φρατζή Ν. Κόσμος Αθήνα.

Τηλ: 210-9013463

- ◆ Δελιγιάννη 2 Άλιμος.

Τηλ: 210-9965203

E-mail:

info@proseggisi.gr

Site:

www.proseggisi.gr

Το παρόν τεύχος μπορείτε να το κατεβάσετε εγχρωμο στην διεύθυνση:

<http://www.proseggisi.gr/?cat=4>

ΣΕ ΑΥΤΟ ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ

Σημείωμα του εκδότη	1
Η επίδραση της τηλεόρασης στην σχολική ετοιμότητα	2-3
Ένα μοντέλο αυτοελέγχου για παιδιά με ΔΕΠ-Υ	3
Δραστηριότητες και γλωσσικά παιχνίδια	4-5
“Όταν ο εγωισμός γίνεται προορισμός”	5
Μηχάνημα που «μεταφράζει» το κλάμα του μωρού	5
Δραστηριότητες για παιδιά	6
Κόμικς, ζωγραφίες και αρθρογραφήσεις παιδιών	7-8

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΟΥ ΕΚΔΟΤΗ

«Φοβάμαι στα διαγωνίσματα μην κάνω λάθος.

Έτσι αγχώνομαι, μπερδεύομαι, χάνω τη σκέψη μου και κάνω λάθη. Φοβάμαι ότι αν κάνω λάθη θα πάρω κακούς βαθμούς, θα μείνω στην ίδια τάξη και η μητέρα μου δεν θα με αγαπάει και θα φύγει» (μαθητής της Α' Γυμνασίου με μαθησιακές δυσκολίες κατά την αξιολόγηση της μαθησιακής του επίδοσης).

Σε συνέχεια του «Σημειώματος του Εκδότη» του προηγούμενου μήνα, ας επιμείνουμε στην έννοια του λάθους και για αυτό το μήνα με αυτά τα λόγια του εφήβου που οφείλουν να μας κινητοποιήσουν όλους σαν γονείς, σαν ειδικούς, σαν δασκάλους.

Τι μηχανισμούς άραγε έχει επιστρατεύσει αυτός ο γλυκύτατος έφηβος για να μην κάνει λάθη; Έχει διαλέξει σαν συμβουλάτορα το φόβο της αποδοχής και της καταστροφής. Αυτός ο φόβος που με τη σειρά του τον οδηγεί στο «πάγωμα» και αυτό το πάγωμα που με τη σειρά του τον οδηγεί στο λάθος που θέλει να αποφύγει.

Ο Elbert Hubbard, Αμερικανός συγγραφέας, έγραφε πως «το μεγαλύτερο λάθος, που μπορείς να κάνεις στη ζωή σου, είναι να φοβάσαι συνεχώς ότι θα κάνεις λάθος». Και ο νεαρός μας –όπως τόσοι μα τόσοι νεαροί τριγύρω μας– έχει πέσει σε αυτό το λάθος. Μόνος του; Όχι φυσικά! Όλοι βάλαμε το λιθαράκι μας σε αυτό. Οι γονείς, εμείς οι ειδικοί, οι δάσκαλοι, μάθαμε σε αυτό τον νεαρό το δίδαγμα του «δεν πρέπει να κάνεις λάθος γιατί...». Συχνά ξεχνάμε να ρωτήσουμε τα παιδιά το πώς αισθάνονται με αυτά τα λάθη τους, συχνά ξεχνάμε να τους πούμε το πώς αισθανόμαστε εμείς με αυτά τα λάθη, συχνά ξεχνάμε να τα ρωτήσουμε εάν έχουν να μας προτείνουν μία λύση για να μην επαναληφθούν, συχνά επίσης ξεχνάμε να τους πούμε ότι και εμείς κάνουμε λάθη, να τους εξηγήσουμε πώς προσπαθούμε να τα διορθώσουμε και πώς προσπαθούμε να τα αποφύγουμε. Γιατί το θέμα δεν είναι αν κάνουμε λάθη (λάθη κάνει πάντα όποιος προσπαθεί), το θέμα είναι πώς τοποθετούμαστε απέναντι σε αυτά!

Ο Αϊνστάιν έλεγε ότι «όποιος δεν έκανε ποτέ λάθος, δεν έχει δοκιμάσει ποτέ κάτι καινούργιο». Και ο Ιούλιος Βερν ότι «η επιστήμη συνίσταται από λάθη, αλλά είναι λάθη χρήσιμα γιατί λίγο-λίγο οδηγούν στην αλήθεια». Οι δρόμοι απλώς για τα λάθη είναι τρεις:

⇒ ή θα οδηγήσουν στην ώριμη διαδικασία της «αυτοδιορθωμένης ιδέας» (Medina 2012) όπου θα αναπτυχθεί ο μηχανισμός πρόληψης της επανάληψης του λάθους (μεταγνώση)

⇒ ή θα οδηγήσουν στο άγχος αποτυχίας (χαμηλή ανοχή στη ματαίωση) που θα οδηγήσουν στο αδιέξοδο στρες της αποφυγής του λάθους χωρίς την ανάπτυξη όμως κανενός μηχανισμού αντιμετώπισης

⇒ ή θα οδηγήσουν στην αδιαφορία για το λάθος (μία πολύ ανώριμη αλλά συχνά και προκλητική συμπεριφορά)

Είναι χρέος μας να οδηγήσουμε το παιδί στον πρώτο δρόμο. Είναι χρέος μας να προτείνουμε μηχανισμούς πρόληψης και αντιμετώπισης ή να ακούσουμε με προσοχή την άποψη του παιδιού για αυτό («δεν είναι τα λάθη μας που καθορίζουν ποιο είμαστε. Είναι το πώς συνερχόμαστε από αυτά τα λάθη» - Bo Bennett, Αμερικανός σύμβουλος αυτοβοήθειας). Εμείς όμως πολύ συχνά προχωράμε στις τιμωρητικές μεθόδους και τις μεθόδους απαίτησης πειθαρχησης σε αυτό που κρίνουμε σωστό, χωρίς να χρησιμοποιήσουμε την κρίση του παιδιού, οδηγώντας τον στον δεύτερο ή τον τρίτο δρόμο!

Και ξεχνάμε κάτι πολύ βασικό: Κανείς δεν κάνει λάθος επειδή το θέλει. Για να το κάνει, σημαίνει ότι σε κάτι δυσκολεύεται. Και το λάθος το δεχόμαστε για το άτομο με προβλήματα όρασης (φυσικά, βλέπει λάθος), για το άτομο με προβλήματα ακοής (φυσικά, ακούει λάθος), για το άτομο με κινητικά προβλήματα (φυσικά, κινείται λάθος). Ξεχνάμε όμως ότι και ένα άτομο με μαθησιακή δυσκολία είναι και αυτό ένα άτομο με δυσκολίες (φυσικά, κωδικοποιεί και αποκωδικοποιεί λάθος).

Ας το σκεφτούμε λίγο με αυτό τον τρόπο: «Μη βρίσκεις λάθη, να βρίσκεις λύσεις». (Henry Ford). Και ας σκεφτούμε και για εμάς: «Όλοι καμαρώνουμε για τα μικρά λάθη μας. Μας δίνει την ψευδαίσθηση ότι δεν κάνουμε μεγάλα» (Andy Runney, Αμερικανός δημοσιογράφος).

Για να σταματήσουμε επιτέλους να ακούμε 12χρονους νεαρούληδες, παγωμένους από το φόβο να λένε ότι είπε ο μικρός μας φιλαράκος!

Καλή συνέχεια σε όλους!

Η επίδραση της τηλεόρασης στην ετοιμότητα ενός παιδιού για το νηπιαγωγείο

Κοκμοτός Παναγιώτης, Λογοθεραπευτής, Κέντρο ΠΡΟΣΞΓΓΙΣΗ

Το ερώτημα είναι πόση ώρα παρακολούθησης τηλεόρασης θεωρείται «πολύ»; Ειδικά για τα πολύ μικρά παιδιά είναι ένα πολύ σημαντικό θέμα για τους γονείς και τους ειδικούς. Είναι λογικό οι επιστήμονες να μελετούν την επίδραση της «θέασης» στη πρώιμη ανάπτυξη των παιδιών καθώς το 90% των παιδιών, σύμφωνα με αναφορές γονέων, παρακολουθούν τηλεόραση, βίντεο ή DVD από τα 2 έτη σταθερά (Zimmerman, Christakis and Meltzoff, 2007). Παρόλο που κάποιες έρευνες έχουν δείξει ότι ορισμένα εκπαιδευτικά προγράμματα βοηθούν στην ανάπτυξη του λεξιλογίου σε μεγαλύτερα παιδιά, άλλες έρευνες δείχνουν ότι το αντίθετο συμβαίνει σε παιδιά κάτω των 2 ετών (Moyer, 2011).

Μία πρόσφατη έρευνα που δημοσιεύτηκε στο περιοδικό *Pediatric Research* με τίτλο «Θέαση τηλεόρασης κατά τη πρώτη παιδική ηλικία και η ετοιμότητα για ένταξη στο νηπιαγωγείο» μελετάει την συσχέτιση των δύο αυτών παραγόντων. Αυτή η έρευνα είναι αξιοσημείωτη γιατί είναι η πρώτη που υποδηλώνει μία ευθεία σχέση μεταξύ της τηλεόρασης και της ανάπτυξης και μαθησιακής ετοιμότητας των παιδιών. Οι ερευνητές μελετούν την επίδραση της τηλεόρασης σε τομείς όπως λεξιλόγιο, μαθηματική γνώση, κινητικές δεξιότητες και κοινωνικο-συναισθηματική λειτουργικότητα. Τα στοιχεία λήφθηκαν από αναφορές γονέων σε μία έρευνα στο Quebec σχετικά με την ανάπτυξη των παιδιών (Pagani, Fitzpatrick and Barnett, 2013). Τα αποτελέσματα αυτής της έρευνας συμπληρώνουν τη γνώση που έχουμε σχετικά με την επίδραση της τηλεόρασης στην ανάπτυξη των μικρών παιδιών και υποστηρίζουν τις οδηγίες για τη θέαση τηλεόρασης που δόθηκαν το 2011 από την Αμερικανική Ακαδημία Παιδιατρικής (ΑΑΠ).

Αναθεώρηση των οδηγιών της ΑΑΠ

Το 2011 η ΑΑΠ ανακοίνωσε μια σειρά οδηγιών για παιδιάτρους και γονείς με σκοπό να αποτραπεί η χρήση πολυμέσων (τηλεόραση, βίντεο, υπολογιστές, DVD) από παιδιά κάτω των 2 ετών.

Αυτές οι οδηγίες βασίζονταν σε 2 παράγοντες:

- Στην έλλειψη αποδείξεων που να υποστηρίζουν τα εκπαιδευτικά ή αναπτυξιακά οφέλη από τη χρήση πολυμέσων σε παιδιά έως 2 ετών.
- Στη σοβαρή πιθανότητα «ανάποδων», μη επιθυμητών επιπτώσεων στην ανάπτυξη αλλά και προβλήματα υγείας που μπορούν να προκληθούν από την έκθεση σε πολυμέσα από πολύ μικρή ηλικία

Ενώ οι οδηγίες της ΑΑΠ ρητά αναφέρουν ότι την εποχή που εκδόθηκαν δεν υπήρχαν σαφείς έρευνες που να αποδεικνύουν τη συσχέτιση τηλεόρασης και ανάπτυξης σε παιδιά κάτω των 2, νεότερες έρευνες

προτείνουν ότι τα ηλεκτρονικά μέσα επηρεάζουν την ανάπτυξη με τους εξής τρόπους (αλλά όχι μόνο αυτούς):

- Καθυστέρηση ομιλίας
- Επιπτώσεις στην υγεία
- Μειωμένη αλληλεπίδραση γονέα-παιδιού
- Μείωση φαντασίας, δημιουργικού παιχνιδιού αλλά και της ποιότητας των λεκτικών εισερχομένων που λαμβάνει το παιδί (Council on Communications and Media, 2011).

Ανέφεραν 3 συγκεκριμένες έρευνες (Lineberger and Walker, 2005; Zimmerman, Christakis and Meltzoff, 2007; Chonchaiya and Pruksananonda, 2008) που εξέταζαν την επίδραση της έντονης έκθεσης στη τηλεόραση στην ανάπτυξη της γλώσσας και της ομιλίας σε παιδιά ηλικίας 8-16 μηνών. Τα ευρήματα αποκαλύπτουν ότι βραχυπρόθεσμα, παιδιά που παρακολουθούσαν πολύ τηλεόραση κάτω της ηλικίας των 2 ετών, επιδείκνυαν αυξημένη πιθανότητα καθυστέρησης ομιλίας ενώ παιδιά κάτω του 1 έτους που έβλεπαν τηλεόραση μόνα τους είχαν σημαντικά υψηλότερες πιθανότητες να έχουν γενικευμένη διαταραχή λόγου και ομιλίας (Council on Communications and Media, 2011). Παρόλο που δεν υπήρχαν αρκετές ενδείξεις να στηρίζουν τις μακροπρόθεσμες συνέπειες, οι αποδείξεις για τις βραχυπρόθεσμες συνέπειες ήταν υπέρ του δέοντος αρκετές για να προκαλέσουν ανησυχία.

Παρά όλους τους κινδύνους που υπάρχουν πολλοί γονείς δεν είναι ενήμεροι για όλα αυτά. Δύο έρευνες που δημοσιεύτηκαν στο περιοδικό *Pediatrics* αναφέρουν ότι η πλειονότητα των γονέων δεν ελέγχουν πόση ώρα περνούν τα παιδιά τους μπροστά στη τηλεόραση (Pagani et

al., 2013). Μια πρόσφατη έρευνα στο Πανεπιστήμιο Northwestern έδωσε ερωτηματολόγια σε 2300 γονείς παιδιών 0-8 ετών και βρήκε ότι η πλειοψηφία αυτών δεν ανησυχούσε με τη χρήση της τηλεόρασης από τα μικρά παιδιά τους (Leopold, 2013). Αυτό είναι ιδιαίτερα ανησυχητικό επειδή οι θεμελιώδεις δεξιότητες που σχετίζονται με τη σχολική ετοιμότητα, αναπτύσσονται σε αυτή την ηλικία (Pagani et al., 2013). Αναφερόμαστε σε γνωστικές, κοινωνικο-συναισθηματικές και αισθητικο-κινητικές δεξιότητες που είναι ιδιαίτερα σημαντικές για τη μετέπειτα ακαδημαϊκή επιτυχία αλλά και είναι όφελος για όλη τη κοινωνία όταν αυτά τα παιδιά μπουν στην ενήλικη ζωή (Ibid, 2013).

Ειδικά για τις κινητικές δεξιότητες, υπάρχει μία ενδεικτική έρευνα που τις συνδέει με τη πρόβλεψη της μελλοντικής μαθηματικής και αναγνωστικής επιτυχίας των παιδιών (Ibid, 2013). Η έρευνα αυτή προτείνει ότι η υπερβολική θέαση τηλεόρασης συνδέεται αρνητικά με τις λεκτικές και μνημονικές δεξιότητες, τη συγκέντρωση προσοχής και τη κοινωνικοσυναισθηματική προσαρμογή. Με άλλα λόγια, η υπερβολική χρήση της τηλεόρασης από πολύ μικρά παιδιά υπονομεύει τη κρίσιμη εγκεφαλική ανάπτυξη που συμβαίνει σε αυτές τις ηλικίες (Pagani et al., 2013).

Συνδέοντας την ετοιμότητα των παιδιών για την ένταξή τους στο νηπιαγωγείο με τη «θέαση» τηλεόρασης σε μικρή ηλικία

Η έρευνα των Pagani et al. study (2013) είναι η πρώτη που συνδέει την ετοιμότητα των παιδιών να πάνε στο νηπιαγωγείο με την υπερβολική χρήση τηλεόρασης. Για να το κάνουν αυτό οι ερευνητές χρησιμοποίησαν ένα διευρυμένο ορισμό της «σχολικής ετοιμότητας» που περιλάμβανε ένα σύνολο συμπεριφορικών, γνωστικών, συναισθηματικών και κινητικών δεξιοτήτων (Pagani et al., 2013). Χρησιμοποίησαν ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα παιδιών για να μελετήσουν τον τρόπο της επίδρασης της θέασης τηλεόρασης σε παιδιά 29 μηνών στη μετέπειτα σχολική τους ετοιμότητα. Χρησιμοποίησαν δεδομένα που συλλέχθηκαν από ερωτηματολόγια γονέων αλλά και σταθμισμένα τεστ που χορηγήθηκαν σε παιδιά αλλά και αναφορές δασκάλων (Peabody Picture Vocabulary Test, Number knowledge test, Gross motor development, Classroom Engagement, Socio-emotional characteristics) (Pagani et al., 2013). Προσπάθησαν να ελέγξουν ποικίλες μεταβλητές, όπως τη μητρική εκπαίδευση, αναγνωστική διέγερση, ιδιοσυγκρασία και οικογενειακή λειτουργικότητα.

(συνέχεια)

Ευρήματα

Τα παιδιά σε αυτό το δείγμα έβλεπαν κατά μέσο όρο περισσότερες από 12,36 ώρες τηλεόραση σε εβδομαδιαία βάση, γεγονός που συμβαδίζει με τις προτάσεις της ΑΑΠ για παιδιά άνω των 2 ετών (Pagani et al., 2013). Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι κάθε αύξηση θέασης τηλεόρασης κατά 1 τυπική απόκλιση (1.2 ώρες) προέβλεπε μία αντίστοιχη μείωση στο αντιληπτικό λεξιλόγιο, στα σκορ γνώσης αριθμών, συνολική κοινωνική μέσα στη τάξη, στα σκορ αδρής κινητικότητας και αύξηση των «χειρισμών» και της «εκμετάλλευσης από τους συμμαθη-

τές τους (Pagani et al, 2013). Άλλα αξιοσημείωτα ευρήματα είναι τα εξής

- ♦ Η αυξημένη θέαση τηλεόρασης στους 29 μήνες ηλικίας συνδέεται με χαμηλότερα σκορ στο Peabody Picture Vocabulary Test και στο Number Knowledge Test. Κάθε επιπρόσθετη ώρα συνδέεται με μία μείωση της τάξης του 11% στο αντιληπτικό λεξιλόγιο και του 17% στη γνώση αριθμών.
- ♦ Υψηλότερα επίπεδα παρακολούθησης τηλεόρασης συνδέθηκαν με μικρότερα επίπεδα κοινωνικής αλληλεπίδρασης μέσα στη τάξη. Μάλιστα κάθε ώρα θέασης καθημερινά αντιστοιχεί σε μία μεί-

- ωση της αλληλεπίδρασης κατά 5,2%.
- ♦ Υψηλότερα επίπεδα παρακολούθησης τηλεόρασης στη πρώιμη παιδική ηλικία σχετίζονται με χαμηλότερη επίδοση σε τεστ αδρής κινητικότητας. Κάθε επιπρόσθετη ώρα στους 29 μήνες αντιστοιχούν σε μείωση 9% στα σκορ αυτών των τεστ.
- ♦ Η θέαση τηλεόρασης σε μικρή ηλικία συνδέθηκε και με τη θυματοποίηση αυτών των παιδιών από τους συμμαθητές τους νηπιαγωγείο με αύξηση 6% για κάθε επιπλέον ώρα.

Το μοντέλο του αυτοελέγχου σε παιδιά με ΔΕΠ-Υ και συμπεριφορικές-δυσκολίες

Σαμοίλης Γιώργος, Ψυχολόγος, Κέντρο ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Οι δυσκολίες που σχετίζονται με την διάσπαση προσοχής, της παρόρμησης και της υπερκινητικότητας συχνά συνεπιφέρουν και δευτερογενείς συναισθηματικές και συμπεριφορικές δυσκολίες ως αποτέλεσμα μια αίσθησης διαρκούς υπό-επίδοσης στο σχολείο αλλά και συναισθημάτων απόρριψης και ματαίωσης από το ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον των παιδιών-εφήβων. Παρακάτω προτείνεται ένα μοντέλο αυτοελέγχου ιδιαίτερα αποτελεσματικό σε δυσκολίες που σχετίζονται με την ΔΕΠ-Υ αλλά και με άλλες συμπεριφορικές-συναισθηματικές δυσκολίες.

Το παρακάτω μοντέλο έχει προταθεί από τους (Ronen and Wozner, 1995) και αποτελείται από τα εξής πέντε διακριτά στάδια:

I. Τροποποίηση των δυσλειτουργικών εννοιών: Ο άμεσος στόχος σε αυτό το στάδιο είναι να δώσουμε στον θεραπευόμενο να καταλάβει ότι μπορεί να αλλάξει την συμπεριφορά του αρκεί να το θελήσει (γι αυτό άλλωστε προσέφυγε και σε θεραπεία). Έτσι, με την βοήθεια του θεραπευτή, ο θεραπευόμενος προβαίνει στην γνωστική αναδόμηση των δυσλειτουργικών πεποιθήσεων του που σχετίζονται άμεσα με την ΔΕΠ-Υ ή την όποια άλλη διαγνωσμένη δυσκολία του. Η γνωστική αναδόμηση συνιστά σε τροποποίηση αρνητικών ή δυσλειτουργικών μοτίβων σκέψης με την αντικατάστασή τους με άλλα πιο λειτουργικά..

II. Κατανόηση της πορείας του προβλήματος. Προκειμένου να κατανοήσει ο θεραπευόμενος το πρόβλημα απαιτείται η σύνδεση του προβλήματος ως αλληλεπίδραση της σκέψης, της απόκρισης του σώματος, του συναισθήματος και της τελικής συμπεριφοράς. Σε αυτό το στάδιο κρίνεται ιδιαίτερα σημαντική η λογική ανάλυση των παραπάνω διακριτών διεργασιών που διαμεσολαβούν ώστε ο θεραπευόμενος να αντιληφθεί ότι η όποια προβληματική συμπεριφορά μπορεί να ανασχεθεί αναλαμβάνοντας πλέον ο ίδιος δράση επί των ήδη αναφερθέντων σταδίων.

III. Αύξηση της συνειδητοποίησης των εσωτερικών ερεθισμάτων. Σε αυτό το στάδιο επιτυγχάνεται η μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση του θεραπευόμενου στα εσωτερικά ερεθίσματα που σχετίζονται με το πρόβλημα (π.χ. η υπερένταση που μπορεί να νιώθει ο έφηβος όταν έχει ένα γραπτό διαγώνισμα, η μελέτη, κ.τ.λ.). Οι τεχνικές χαλάρωσης και διαχείρισης του άγχους είναι ιδιαίτερα χρήσιμες για να βοηθηθεί το άτομο να επιτύχει τον στόχο του.

IV. Η ανάπτυξη του αυτοελέγχου. Αφού ο θεραπευόμενος έχει αλλάξει μέσω της γνωστικής αναδόμησης τις αυτόματες δυσλειτουργικές σκέψεις και τις επακόλουθες συμπεριφορές, είναι τώρα ευκολότερο να προβεί στον αυτοέλεγχο (θεωρούμε ότι τις έχει συνειδητοποιήσει). Η εκπαίδευση σε αυτό το στάδιο αφορά το σωματικό (π.χ. σωματική ένταση) όσο και το συναισθηματικό επίπεδο (π.χ. αυξημένο άγχος) λόγω παραδείγματος χάριν ενός γραπτού διαγωνίσματος. Οι τεχνικές σε αυτό το στάδιο περιλαμβάνουν την παρατήρηση, την αξιολόγηση και την ανατροφοδότηση του εαυτού (feedback). Η ανατροφοδότηση είναι ιδιαίτερα σημαντική διότι εκτός των άλλων βοηθά και στην καλλιέργεια του ενδογενούς κινήτρου του ατόμου.

V. Η αντιμετώπιση του προβλήματος. Οι προβληματικές συμπεριφορές σταδιακά εξαλείφονται και εξαφανίζονται καθώς ο θεραπευόμενος έχει αποκτήσει επάρκεια στην εφαρμογή της παρατήρησης και της αξιολόγησης της συμπεριφοράς του. Ιδιαίτερα σημαντικό στοιχείο αποτελεί η διατήρηση των αποτελεσμάτων καθώς η γενίκευση των νέων μορφών συμπεριφοράς και σε άλλους τομείς της ζωής του θεραπευόμενου (π.χ. σχολείο, κοινωνικές σχέσεις).

Όπως γίνεται κατανοητό οι παραπάνω πέντε φάσεις διέπονται από τη συνεργασία του ειδικού και του θεραπευόμενου στις διεργασίες της μάθησης, εξάσκησης και εφαρμογής. Μέσα από την διαδικασία της θεραπευτικής αλλαγής ο θεραπευόμενος σταδιακά μετατρέπεται σε έναν «ειδικό» επί των δυσκολιών του και έτσι αποκτά ενεργητική στάση απέναντι σε αυτές τις δυσκολίες. Ο ρόλος του θεραπευτή μπορεί να χαρακτηριστεί ως «εποπτικός» ή «καθοδηγητικός-συμβουλευτικός» ο οποίος βοηθά τον θεραπευόμενο να γίνει ικανός να προσφέρει την κατάλληλη βοήθεια στον εαυτό του.

Είναι σημαντικό να τονιστεί ότι η παραπάνω διαδικασία αλλαγής και παρέμβασης πραγματοποιείται από έναν κατάλληλα εκπαιδευμένο ειδικό μαζί με το παιδί –έφηβο, παράλληλα με την συμβουλευτική και ψυχοεκπαίδευση της οικογένειας.

Βιβλιογραφία

Tammie Ronnen, 1997. Η γνωστική εξελικτική θεραπεία στα παιδιά. Εκδόσεις Ελληνικά γράμματα, Αθήνα, 1999, μετάφραση Χριστίνα Ρούση, Επιστημονική Επιμέλεια, Μαρία Ζαφειροπούλου

Δραστηριότητες και γλωσσικά παιχνίδια για ανάπτυξη ομιλίας

Νταλοπούλου Ελένη, Λογοθεραπεύτρια, Κέντρο ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Γέννηση μέχρι 2 ετών

- ✓ Ενθαρρύνετε το μωρό σας να παράγει ήχους που αποτελούνται από φωνήεντα ή σύμφωνο- φωνήεν όπως: «μα», «ντα» και «μπα».
- ✓ Ενισχύστε τις προσπάθειες διατηρώντας τη βλεμματική επαφή και ανταποκριθείτε χρησιμοποιώντας διαφορετική φωνητική έμφαση. Για παράδειγμα, υψώστε τον τόνο της φωνής σας για να διατυπώσετε μια ερώτηση.
- ✓ Μιμηθείτε το γέλιο και τις εκφράσεις του προσώπου του μωρού σας.
- ✓ Μάθετε στο παιδί να μιμείται τις πράξεις σας (χειροκροτήματα, φιλάκια κλπ)
- ✓ Μιλήστε του στις κοινές σας καθημερινές δραστηριότητες π.χ. καθώς το

πλένετε, το ταΐζετε και το ντύνετε. Μιλήστε του σχετικά με το πού πάτε και τι θα κάνετε καθώς και ποιον και τι θα δείτε.

- ✓ Αναγνωρίστε και κατονομάστε τα χρώματα.
- ✓ Μετρήστε αντικείμενα.
- ✓ Χρησιμοποιήστε χειρονομίες για να δείξετε μία έννοια (πχ αντίο).
- ✓ Παρουσιάστε ήχους ζώων για να συνδέσετε έναν ήχο με μια συγκεκριμένη έννοια: «το σκυλί κάνει γαβ-γαβ».
- ✓ Δημιουργήστε μικρές φράσεις από τους ήχους ή τις μεμονωμένες λέξεις που χρησιμοποιεί το μωρό σας, π.χ. «Μαμά», «Πού είναι η μαμά;»
- ✓ Διαβάστε μαζί βιβλία! Μερικές φορές «διάβασμα» είναι και η περιγραφή εικόνων σε ένα βιβλίο χωρίς να ακολουθείται το γραπτό κείμενο. Επιλέξτε βιβλία τα οποία είναι ανθεκτικά και έχουν μεγάλες πολύχρωμες εικόνες οι οποίες δεν έχουν πολλές λεπτομέρειες. Ρωτήστε το παιδί σας, « Τι είναι αυτό;» και ενθαρρύνετε την κατονομασία και την αναγνώριση των οικείων αντικειμένων στο βιβλίο.

2 μέχρι 4 ετών

- ✓ Χρησιμοποιείτε απλή και καθαρή ομιλία για το παιδί π.χ. εύκολες λέξεις και μικρές φράσεις.
- ✓ Επαναλάβετε ότι λέει το παιδί σας, έτσι δείχνετε ότι καταλαβαίνετε. Επεκτείνετε τα λεγόμενα του σε μικρές φράσεις. Για παράδειγμα: «Χυμός» «Έχω χυμό. Έχω χυμό μήλου».
- ✓ Φτιάξτε ένα λεύκωμα από οικεία αντικείμενα κόβοντας εικόνες. Ομαδοποιήστε τις εικόνες σε κατηγορίες όπως: ρούχα, φρούτα, παιχνίδια. Δημιουργήστε χαριτωμένες-αστείες εικόνες αναμιγνύοντας και ταιριαζόντας εικόνες. Μπορείτε, για παράδειγμα, να κολλήσετε μια φωτογραφία ενός σκύλου πίσω από το τιμόνι ενός αυτοκινήτου. Μιλήστε για το τι είναι λάθος στην εικόνα και τους τρόπους για να το αλλάξετε.
- ✓ Κοιτάξτε μαζί με το παιδί οικογενειακές φωτογραφίες και ονομάστε τα πρόσωπα. Χρησιμοποιήστε απλές προτάσεις για να περιγράψετε τι συμβαίνει στις φωτογραφίες (π.χ. «Η Ελένη κολυμπάει στη θάλασσα»).
- ✓ Βοηθήστε το παιδί σας να καταλάβει και να κάνει ερωτήσεις. Για παράδειγμα: παίξτε το παιχνίδι ναι ή όχι, ρωτήστε «Είσαι αγόρι;», «Είσαι η Μαρία;», «Μπορεί να πετάξει η

γάτα;». Ενθαρρύνετε το παιδί σας να δημιουργήσει ερωτήσεις για να σας ξεγελάσει.

- ✓ Κάνετε ερωτήσεις με δυνατότητα επιλογής. (Π.χ. «Θέλεις ένα μήλο ή ένα πορτοκάλι;», « Θέλεις να φορέσεις την κόκκινη ή τη μπλε μπλούζα;»).
- ✓ Εμπλουτίστε το λεξιλόγιο. Για παράδειγμα, ονομάστε μέρη του σώματος, και μάθετε τι κάνετε με αυτά. « Αυτή είναι η μύτη μου. Μπορώ να μυρίζω λουλούδια, μπισκότα, και σαπούνι.»
- ✓ Τραγουδήστε απλά τραγούδια και απαγγείλετε παιδικά ποιήματα για να δείξετε το ρυθμό και τον τρόπο ομιλίας. (πχ μια ωραία πεταλούδα)
- ✓ Τοποθετήστε όμοια αντικείμενα σε ένα καλάθι (π.χ. πολλές διαφορετικές μπάλες). Βάλτε το παιδί να πάρει ένα αντικείμενο και να σας πει πώς ονομάζεται και πώς το χρησιμοποιούμε. (π.χ. «Είναι η μπάλα μου. Παίζω με αυτή.»)

4 μέχρι 6 ετών

- ✓ Όταν το παιδί σας ξεκινάει μια συνομιλία, δώστε όλη την προσοχή σας (κοιτάξτε το στα μάτια, κουνήστε το κεφάλι, πείτε φωνούλες ή λέξεις για να το ενθαρρύνουν να συνεχίσει όπως: αα..., μμμ..., αχάαα, αλήθεια;
- ✓ Βεβαιωθείτε ότι το παιδί σας προσέχει πριν μιλήσετε. Για παράδειγμα, ότι σας κοιτάει και δεν είναι η προσοχή του στραμμένη σε κάποιο παιχνίδι.
- ✓ Ενθαρρύνετε και επαινέστε όλες τις προσπάθειες για ομιλία. Δείξτε ότι καταλαβαίνετε τη λέξη ή την φράση του/της π.χ. εκπληρώνοντας το αίτημα.
- ✓ Συνεχίστε να εμπλουτίζετε το λεξιλόγιο. Παρουσιάστε μια καινούρια λέξη και δώστε τον ορισμό της ,ή χρησιμοποιήστε την μέσα σε κείμενο το οποίο να είναι εύκολα κατανοητό. Αυτό μπορεί να γίνει με αστέιο τρόπο. Για παράδειγμα μπορείτε να αλλάξετε τον τόνο της φωνής σας ή να κάνετε περιέργους μορφασμούς.
- ✓ Μιλήστε για χωρικές σχέσεις (αρχικός, μεσαίος, τελευταίος), (δεξι- αριστερό), και αντίθετα (πάνω και κάτω, ανοικτός – κλειστός).
- ✓ Δώστε μια περιγραφή ή πληροφορίες και ζητήστε από το παιδί να αναγνωρίσει αυτό που περιγράφετε. Για παράδειγμα: « τι χρησιμοποιούμε για να καθαρίσουμε το πάτωμα (σκουπά)». «Είναι κρύο, γλυκό και καλό για επιδόρπιο. Μου αρέσει η γεύση φράουλα» (παγωτό).
- ✓ Δουλέψτε σχηματίζοντας και εξηγώντας κατηγορίες. Π.χ. αναγνωρίστε το αντικείμενο το οποίο δεν ανήκει στην ομάδα με παρόμοια αντικείμενα: « Ένα παπούτσι δεν ανήκει μαζί με το πορτοκάλι ή το μήλο, επειδή δεν τρώγεται, δεν είναι στρογγυλό και δεν είναι φρούτο».
- ✓ Βοηθήστε το παιδί σας να ακολουθήσει οδηγίες δυο και τριών βημάτων: «Πήγαινε στο δωμάτιο σου και φέρε το βιβλίο σου».
- ✓ Ενθαρρύνετε το παιδί σας να δίνει οδηγίες. Ακολουθήστε τις οδηγίες του/ της καθώς αυτός/ αυτή εξηγεί πώς να φτιάξεις ένα πύργο στην άμμο.
- ✓ Παίξτε παιχνίδια με το παιδί σας όπως: «Σπίτι». Ανταλλάξτε ρόλους στην οικογένεια, με εσάς να προσποιήστε το παιδί. Μιλήστε για τα διαφορετικά δωμάτια και έπιπλα μέσα στο σπίτι.
- ✓ Παίξτε επιτραπέζια παιχνίδια με κανόνες. Βοηθήστε τα παιδιά να κατανοήσουν και να ακολουθούν τους κανόνες σημειώνοντας σε πίνακα ή χαρτί τυχόν ζαβολιές του κάθε παίκτη.
- ✓ Η τηλεόραση μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως ένα πολύτιμο εργαλείο. Μιλήστε για τους χαρακτήρες. Είναι χαρούμενοι ή λυπημένοι; Βάλτε του να μαντέψει τι μπορεί να συμβεί μετά. Ζητήστε από το παιδί να αφηγηθεί την ιστορία. Παίξτε μια σκηνή μαζί ή δώστε ένα διαφορετικό τέλος.

(συνέχεια)

- ✓ Εκμεταλλευτείτε τις καθημερινές δραστηριότητες. Για παράδειγμα, ενώ βρίσκεστε στην κουζίνα, ενθαρρύνετε το παιδί σας να ονομάσει τα σκεύη που απαιτούνται. Συζητήστε για τα υλικά, το χρώμα, την υφή και τη γεύση. Από πού παράγεται το φαγητό; Ποια φαγητά σου αρέσουν; Ποια απεχθάνεσαι; Ποιος θα καθαρίσει; Δώστε έμφαση στη χρήση αντωνυμιών ζητώντας του να βάλει την πετσέτα πάνω στη καρέκλα, μέσα στο ψυγείο ή κάτω από το τραπέζι. Αναγνωρίστε σε ποιον ανήκει η πετσέτα: "Είναι η πετσέτα σου. Είναι της αδελφής σου. Είναι του Κώστα".
- ✓ Ενώ ψωνίζετε στην αγορά, συζητήστε τι θα αγοράσετε, πόσο χρειάζεστε και τι θα φτιάξετε. Συζητήστε για το μέγεθος

- (μεγάλο- μικρό), σχήμα (μακρύ- στρόγγυλο- τετράγωνο) και βάρος (βαρύ- ελαφρύ).
- ✓ Διαβάστε χιουμοριστικά βιβλία προσπαθώντας να εξηγήσετε τι είναι αυτό που τα κάνει αστεία. Π.χ. μπορεί να είναι μια λέξη με διφορούμενη σημασία. Μπορεί να είναι μια αλλαγή του ήχου, ο διαφορετικός τρόπος τονισμού των λέξεων, η χρήση λέξεων ή φράσεων ανάποδα ή προτάσεις που δεν εννοούν αυτό που λένε(μεταφορικές).
- ✓

Διαδικτυακή Πηγή:<http://www.asha.org/public/speech/development/parent-stim-activities.htm>

«Όταν ο εγωισμός γίνεται προορισμός...»

Από την Κατερίνα Διατσίγου, Εργο-θεραπεύτρια, πήραμε τις εξής όμορφες σκέψεις:

«Αν δε φάς τώρα θα μείνεις νηστικός..»

«Θα φάς τώρα γιατί δεν έχει διάλειμμα...»

«Αυτόν θα πρέπει να τον προσέξουμε.. είναι χειριστικός πολύ.. Εγώ ξέρω!!»

«Εγώ έχω εμπειρία σε αυτά τα παιδιά...»... «Εγώ...»... «Εγώ...»

Και κάπως έτσι ξεκινάει η πρώτη μέρα του Π. στο σχολείο....

Πλημμυρίζω θυμό για τον εαυτό μου που δεν τσακώνομαι περισσότερο.. πλημμυρίζω θυμό για την αγένεια κάποιων να μη σέβονται τη βούληση ενός παιδιού με αυτισμό... (ναι συνάδελφε ένα παιδί που βρίσκεται στο φάσμα του αυτισμού μπορεί και δικαιούται να έχει θέλω).. πλημμυρίζω με θυμό για την άγνοια μερικών για την ύπαρξη ενός κόσμου διαφορετικού με ρουτίνες..με μπόλικό stress μα και συναίσθημα.. που χρήζει αν όχι αγάπης, τουλάχιστον ΣΕΒΑΣΜΟΥ!!

Είναι ανήθικα φασιστικό να προσπαθείς με τρόπο εγωιστικό να επιβάλλεις τον δικό σου ΦΑΙΝΟΜΕΝΙΚΑ σωστό και τέλειο κόσμο. Και

γίνεται ακόμα πιο ανήθικο όταν όλη αυτή η συμπεριφοριστική οπτική πηγάζει από την προσωπική ανάγκη σου να επιδείξεις τις ηγετικές σου ικανότητες και όχι γιατί τουλάχιστον πιστεύεις ότι θα έκανε στο παιδί καλό.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

ας κρατήσουμε τις εγωκεντρικές μας διαθέσεις έξω από τις σχολικές αίθουσες...

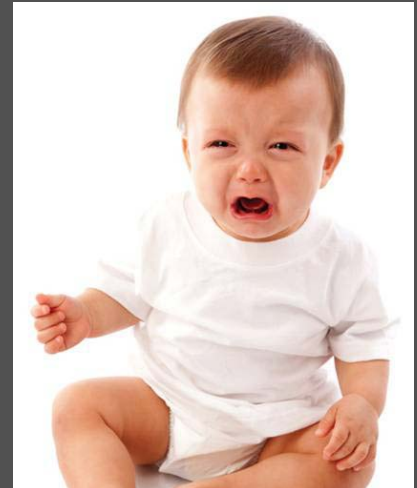
ας δουλέψουμε τους εαυτούς μας γιατί η δύσκολη δουλειά μας απαιτεί ισορροπία εσωτερική μα και ψυχικά αποθέματα.

Το σχολείο είναι ένας κύκλος που εμείς οι δάσκαλοι σχηματίζουμε πιασμένοι χέρι-χέρι και που πρέπει να γεμίζει μόνο από τα ίδια τα ΠΑΙΔΙΑ...

Γνωρίζατε ότι...

- Ο αυτισμός είναι μία γονιδιακή διαταραχή στην οποία εμπλέκονται τουλάχιστον 14 γονίδια;
- Η πρόγνωση των παιδιών που η οικογένειά τους παρακολούθησε πρόγραμμα συμβουλευτικής ήταν πολύ καλύτερη;

ΜΗΧΑΝΗΜΑ ΠΟΥ «ΜΕΤΑΦΡΑΖΕΙ» ΤΟ ΚΛΑΜΑ ΤΟΥ ΜΩΡΟΥ

Ερευνητές από το Πανεπιστήμιο Brown και το Νοσοκομείο Γυναικών και Βρεφών του Rhode Island ανέπτυξαν ένα ηλεκτρονικό εργαλείο το οποίο μπορεί να αναλύσει το κλάμα του μωρού.

Μέσω του υπολογιστή, λοιπόν, θα είναι δυνατόν να εντοπιστούν τα παιδιά με νευρολογικά προβλήματα ή αναπτυξιακές δυσλειτουργίες. Εκτιμούν ότι μπορεί να τους οδηγήσει ακόμη και στον εντοπισμό αυτισμού στα βρέφη.

Όπως αναφέρουν οι ερευνητές, υπάρχουν πολλές παθήσεις που μπορούν να εκδηλωθούν με διαφορές στην ακουστική του κλάματος.

Το σύστημα αυτό συνυπολογίζει 80 διαφορετικές παραμέτρους, καθεμιά από τις οποίες μπορεί να κρύβει στοιχεία για την υγεία του μωρού.

Το κλάμα μπορεί να είναι ένα παράθυρο στον εγκέφαλο, κατά τους επιστήμονες. Με δεδομένο ότι μεγαλύτερα άτομα με αυτισμό παράγουν ασυνήθεις ήχους, ίσως και οι ήχοι που παράγουν τα βρέφη οδηγήσουν σε πρώιμη διάγνωση του αυτισμού.

Πηγή: Ελευθεροτυπία

Η ΣΤΗΛΗ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΦΗΒΟΥ...

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ: ΒΡΕΣ ΤΙ ΛΕΙΠΕΙ από τη δεύτερη εικόνα και ζωγράφισέ το

Ελένη Κ., 9 ετών

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ: Η Ελένη βρήκε όλες τις σωστές απαντήσεις στην παρακάτω άσκηση! Της διέφυγαν όμως μερικά λαθάκια. Μπορείτε να τα βρείτε και να ξαναγράψετε τις λέξεις:

1. Παίζουμε μουσική με την ..**κίθαρα**_____
2. Αλείφουμε την φρυγανιά με ..**βουτυρο**_____
3. Μαγειρεύουμε με την ..**κάσταρο**_____
4. Στο φαγητό ρίχνουμε αλάτι και ..**λιπερί**_____
5. Παίζουμε τένις με την ..**ρακέτα**_____
6. Μέσα στον ιστό βρίσκεται μία ..**αράκι**_____
7. Τα στρουμψάκια ζούνε κάτω από το ..**μανιτάρ**_____
8. Το καράβι έριξε την ..**αλίφα**_____
9. Στη μύτη μας έχουμε δύο ..**ρουθουνιά**_____
10. Τρόμε τα μακαρόνια με ..**λιλιόνα**_____

Ελένη Κ., 9 ετών

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ: ΜΟΝΟ ΓΙΑ ΤΕΤΑΡΤΑΚΙΑ... κύκλωσε τη σωστή απάντηση:

Ποια είδη ποίησης αναπτύχθηκαν στα Αρχαϊκά χρόνια;
 Α. Εκκλησιαστική Β. Λυρική Γ. Βασιλική

Πώς χώρισε ο Κλεισθένης τους πολίτες;
 Α. Σε φυλές Β. Σε ομάδες Γ. Σε δήμους

Ποια μαθήματα μάθαιναν τα αγόρια στην Αρχαία Σπάρτη;
 Α. Λογοτεχνία και ιστορία Β. Γυμναστική και φυσική
 Γ. Γραφή και ανάγνωση

Πώς λεγόταν ο νομοθέτης της αρχαίας Σπάρτης;
 Α. Λυκούργος Β. Πεισίστρατος Γ. Κλεισθένης

ΑΒ ΓΔ Ε Ζ Η Θ Ι Κ Λ Μ Ν Ξ
 Ο Π Ρ Σ Τ Υ Φ Χ Ψ Ω Σ

Ιωάννης - Γεώργιος

5 χρ.

Μιγκέλ, 9,5 ετών

Η ΣΤΗΛΗ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΦΗΒΟΥ...

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ: COMIC Απολαύστε το δεύτερο μέρος από το comic που ζωγράφισε ο φίλος μας ο Πάνος εμπνευσμένος από τους ήρωες του Ninja Heros: τον Σικαμούρο και την φίλη του την Σακάρα...

Σικαμούρο και
Σακάρα:
ο καταραμένος
ναός - μέρος 2

Μέσα στο κάστρο....

Πάνος Ψ., 9 ετών

ΟΙ ΜΙΚΡΟΙ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΙ

Οι δύο σούπερ φίλοι (ΜατίαΜαν και ΑποστόλιΜαν)

Οι δύο σούπερ ήρωες βρίσκονται σε ένα κτίριο. Είναι το κτίριο του θαύματος. Προσπαθούν να κλέψουν το μυστικό cd για να μάθουν τα σχέδια του Γούντυ.

«Πρώτα θα ετοιμάσουμε μια επίθεση», είπε ο ΜατίαΜαν.

«Τι επίθεση και σε ποιούς;», απάντησε ο ΑποστόλιΜαν.

«Να πάρουμε το cd από τους 2 εχθρούς, την Ειρήνη και τον Άγγελο».

«Πώς θα τα καταφέρουμε?», αποκρίθηκε ο ΑποστόλιΜαν

Και απάντησε ο ΜατίαΜαν: «Είναι απλό! Ο λουλούδιμαν 1 και ο λουλούδιμαν 2 θα τους απασχολήσουν να κοιτάνε αλλού και εμείς θα κλέψουμε το cd χωρίς να μας δούν».

«Πολύ καλή ιδέα!», απάντησε ο ΑποστόλιΜαν.

«Πρέπει να ετοιμάσουμε τα όπλα και να φορέσουμε μυστικές μάσκες», σκέφτηκε ο ΜατίαΜαν.

«Και τι θα κάνουμε όταν πέσουν στα χέρια μας τα σχέδια του Γούντυ;;;», αναρωτήθηκε ο

ΑποστόλιΜαν.

«Θα αποκτήσουμε καινούρια όπλα και δυνάμεις και θα τα χρησιμοποιήσουμε για να κλέψουμε το μυστικό κοντάρι που φύλαγαν για 2 χρόνια, δηλαδή από το 2011. Φυλάνε το κοντάρι στο μυστικό μουσείο των φυσικών όπλων... Και η τιμωρία των 2 εχθρών (Ειρήνης και Άγγελου) : Θα τους πετάξουμε στη θάλασσα των επικίνδυνων καλαμαριών!»

Ματία, 7 ετών
κ' Αποστόλης

Ομάδα: Γιάννη-Δημήτρη-Νέστορα

Η ΣΤΗΛΗ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΦΗΒΟΥ...

ΟΙ ΜΙΚΡΟΙ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΙ

Θέματα κοινού ενδιαφέροντος

«Τα παιχνίδια του κόσμου»

Ένα είδος από τα παιχνίδια του κόσμου είναι τα monsunο. Τί είναι τα monsunο? Τα monsunο αποτελούνται από τρεις ομάδες: Η S.T.O.R.M, η ομάδα κορτεκ και η ομάδα εκλιπς.

Οι πυρήνες είναι ένα σωληνάριο που στη μέση έχει ένα γυαλί, με την παραμικρή δόνηση ο μηχανισμός του πετάει τη φιγούρα δράσης. Η φιγούρα δράσης είναι το τέρας...

Τα παιχνίδια μπορείτε να τα βρείτε στα καταστήματα ΜΟΥΣΤΑΚΑΣ και JUMBO.. (επίσης θα βρείτε περισσότερες πληροφορίες και στο www.monsuno.gr)

Νικόλας, 9 ετών

Ο «Furby» μου

Ένα απόγευμα πήγα στα Jumbo και αγόρασα ένα «Furby», που έχει χρώμα φούξια. Είναι μαλακό σαν μωράκι και μικρούλι σαν κουκουβάγια. Συμπεριφέρεται σαν άνθρωπος γιατί μιλάει και σαν ζώο γιατί όταν κοιμάται μιλάει περίεργα. Του αρέσει να τραγουδάει, να κάνει αστεία και να κουνάει τα αυτιά του. Επριδή είναι ακόμα καινούργιο δεν ξέρει να λέει πολλές λέξεις. Μου αρέσει να το γαργαλάω και να το δείχνω στις φίλες μου. Όταν είμαι μαζί του νιώθω συντροφιά και αγάπη. Σας συμβουλεύω να αγοράσετε και εσείς ένα! Είναι τέλειο!

Στεφανία, 9 ετών

Τι συμβαίνει στην Εφηβεία

Στην εφηβεία σημαίνει ότι δεν είμαι πια παιδί, μεγαλώνω και γίνομαι έφηβος. Αυτό που έχει αλλάξει είναι ότι εγώ έχω πια σπυράκια, βγάζω τρίχες στο σώμα μου και στο πρόσωπο και σε λίγο καιρό θα ξυρίζομαι. Επίσης βγαίνω με φίλους, πηγαίνουμε για καφέ, πηγαίνουμε σινεμά και πηγαίνουμε καμιά φορά και τρώμε έξω. Επίσης στο Γυμνάσιο έχουμε τις εξετάσεις του Ιουνίου και μετά από αυτές είμαι ελεύθερος να βγαίνω έξω.

Στέλιος, 14 ετών

Αθλητικά

Η Παράγκα του Ολυμπιακού

Μετά από τη σύλληψη του Κων/νου Κοσκωτά το 1992, την ιδιοκτησία του Ολυμπιακού την παίρνει ο Σωκράτης Κόκκαλης το 1993. Εκείνη την εποχή είχαν μπει σφήνα ο Παναθηναϊκός και η ΑΕΚ που έπαιρναν τον έναν τίτλο μετά τον άλλο μέχρι το 1997. Τότε ο Κόκκαλης έβαλε μπρος το μεγάλο του σχέδιο: πήρε με το μέρος του το μεγαλύτερο μέρος της ΕΠΟ για να έχει τον έλεγχο της διαίτησας και από το 1997 ως σήμερα. Τότε ακούσαμε από τον διαιτητή Ποντική: «Ναι, έκλεβα το ψωμί των ποδοσφαιριστών»

Από το 1997 μέχρι σήμερα ο Παναθηναϊκός πήρε μόνο δύο τίτλους (2004-2010). Και πάμε στο κυρίως θέμα. Τη σεζόν 2010-11 9 από τις 16 ομάδες είναι παραρτήματα του Ολυμπιακού (πχ) Αστέρης Τρίπολης, Κέρκυρα, Πανσερραϊκός, Ολυμπιακός Βόλου κ.α. Από τις 9 ομάδες που ανέφερα ο Ολυμπιακός μάζεψε 36 βαθμούς έναντι 26 του Παναθηναϊκού. ΑΙΣΧΟΣ ΜΑΝΙΑΤΑΚΗ: ΕΣΤΗΣΕΣ ΟΛΟΚΛΗΡΟ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ ΚΑΙ ΤΑ ΠΡΟΒΑΤΑ ΣΕ ΧΑΙΡΕΤΟΥΝ!

Από έναν βάζελο 12 ετών, εν ονόματι, Χρήστος Κ.

Προσεγγιση

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ:

Αλεξάνδρου Στράτος
Βουρλιόγκα Βασιλική
Κοκμοτός Παναγιώτης
Μαρτίνης Γιάννης
Σαμοίλης Γιώργος
Επιμέλεια: Μάντη Ειρήνη

ΣΕ ΑΥΤΟ ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΤΗΚΑΝ:

Αλεξάνδρου Στράτος	Ελένη, 9 ετών	Στέλιος, 14 ετών
Κοκμοτός Παναγιώτης	Ιωάννης, 5 ετών	Χρήστος, 12 ετών
Σαμοίλης Γιώργος	Μιγκέλ, 9,5 ετών	Γιάννης-Δημήτρης
Ντακοπούλου Ελένη	Ματίνα, 7 ετών	Νέστορας
Διατσίνου Κατερίνα	Νικόλας, 9 ετών	
Πάνος, 9 ετών	Στεφανία, 9 ετών	